

Hvilken rolle spiller infektioner i udvikling af Alzheimers sygdom?

Kasper Jørgensen

Ideen om at infektioner kan have betydning for igangsætning og udvikling af Alzheimers sygdom blev fremsat for mere end 30 år siden, men vandt ikke den store genklang blandt forskere. De senere år er der imidlertid dukket ny viden op, der understøtter en mulig sammenhæng.

På baggrund af en drøftelse af sammenhængen mellem infektioner og alzheimer på *Alzheimer's Association International Conference* (AAIC) i juli 2019 har fire toneangivende eksperter givet en status på emnet i en artikel i fagtidsskriftet *Nature Reviews Neurology*. Teorien om infektioner som mulig årsag til Alzheimers sygdom opstod i 1990'erne på baggrund af opdagelsen af, at tilstedeværelsen af herpes simplex virus 1 i hjernen så ud til at øge risikoen for alzheimer hos bærere af en særlig genvariant (APOE epsilon4 allelen).

Vira og bakterier

I de følgende årtier levede teorien en stille tilværelse, men i 2018 påviste man, at yderligere to typer af herpesvirus (HHV6 og HHV7) er involveret i Alzheimers sygdom og i 2019 blev en tandkødsbakterie med det ildevarslende navn *porphyromonas gingivalis* føjet til listen over infektiøse agenser knyttet til alzheimer. Også på det epidemiologiske område er der sket noget. En stor befolkningsundersøgelse fra Taiwan har fundet tegn på, at et bestemt lægemiddel mod herpes virus (Valaciclovir) som bonus kan have en beskyttende effekt mod senere udvikling af demens. Et klinisk forsøg med lægemidlet er undervejs i USA, men resultaterne forventes først at foreligge engang i 2022.

Årsagssammenhæng?

Selvom de ny resultater har genoplivet interessen for ideen om et link mellem infektioner og Alzheimers sygdom foreligger der stadig ingen egentlig evidens for en årsagssammenhæng mellem mikroorganismer og alzheimer. Det er med andre ord uklart, hvilke mikroorganismer – eller kombinationer heraf – der eventuelt er involveret i forstadier til Alzheimers sygdom eller udvikling af sygdommen. Men ifølge de fire eksperter, er de foreløbige resultater tilstrækkeligt lovende til, at det er umagen værd at iværksætte yderligere forskning i mikroorganismer, immunsystemet og alzheimer. Perspektiverne er bl.a. nye tilgange til diagnosticering af Alzheimers sygdom, bedre vurdering af sygdomsrisiko og nye behandlingsmuligheder.

[Itzhaki RF, Golde TE, Heneka MT, Readhead B. Do infections have a role in the pathogenesis of Alzheimer disease? Nat Rev Neurol. 2020;16\(4\):193-7.](#)

[Dominy SS, Lynch C, Ermini F, Benedyk M, Marczyk A, Konradi A, et al. Porphyromonas gingivalis in Alzheimer's disease brains: Evidence for disease causation and treatment with small-molecule inhibitors. Sci Adv. 2019;5\(1\):eaau3333.](#)



[Tzeng NS, Chung CH, Lin FH, Chiang CP, Yeh CB, Huang SY, et al. Anti-herpetic Medications and Reduced Risk of Dementia in Patients with Herpes Simplex Virus Infections—a Nationwide, Population-Based Cohort Study in Taiwan. Neurotherapeutics. 2018;15\(2\):41](#)

[Herpes Viruses and Alzheimer's—The Debate Continues. ALZFORUM 23. Januar 2020](#)

Oprettet: 01. maj 2020